

Dva američtí veteráni uctili památku padlých vojáků u Díky, Ameriko!, setkali se s plzeňskými školáky a poobědvali s primátorem

Přímí účastníci bojů druhé světové války v Evropě, století Harry Humason a Howard Arnold Strauch, zavítali do Plzně. V rámci několikadenní soukromé cesty, kterou pro ně spoluorganizuje historik a publicista Jiří Klúč, položili ve čtvrtek 28. května 2026 květiny u památníky Díky, Ameriko!, kde si také převzali výtvarná díla a texty s poděkováním od žáků tří plzeňských základních škol, konkrétně Benešovy ZŠ, 21. a 25. základní školy Plzeň. Následně oba muži poobědvali s primátorem města Plzně Romanem Zarzyckým.

„Je pro mě ctí se u pomníku Díky, Ameriko! potkat s oběma válečnými hrdiny, kteří vážili dlouhou cestu do České republiky a sem do Plzně. Jsem velmi rád, že se těší dobrému zdraví. Dnešní pietní akt nebyl pompézní, ale naopak velmi skromný, o to více jsme si jej užili,“ řekl primátor **Roman Zarzycký**. „Vždy si vás budeme vážit, stejně tak si budeme vážit i vašich rodin a přátel, kteří s vámi přijedou. Vždy vám v Plzni moc rád poděkuji a věřím, že když dá bůh, tak se tu za rok zase uvidíme,“ sdělil přímo veteránům.

„Tato naše cesta probíhá u příležitosti Memorial day, což je významný svátek, který se slaví hlavně v západní Evropě a v USA a uctívá památku padlých vojáků. Howard Arnold Strauch je v ČR vůbec poprvé, Harry Humason byl na Slavnostech svobody v Plzni minulý rok a letos vyjádřil přání se vrátit. Program jsme uzpůsobili tak, aby byl trošku odlišný, navštívili jsme i jiné lokality v Plzeňském, Karlovarském a Jihočeském kraji i v Praze. Důležitou součástí je i vzdělávací aspekt – setkání se studenty a žáky,“ vysvětlil **Jiří Klúč**, který se věnuje vyhledávání válečných veteránů dlouhodobě, pravidelně cestuje do Spojených států i dalších zemí a zaznamenává příběhy posledních pamětníků druhé světové války. Je zakladatelem vzdělávací platformy Witnesses of War.

„Velmi si to tu užívám, lidé zde jsou fantastičtí. Je mi velkou ctí tu být. Mám takové jedno přísloví, a sice, že ve válkách není vítězů, jsou jen poražení. Myslím, že budeme jako lidstvo muset vymyslet nějaký způsob, jak války jednou pro vždy zrušit,“ uvedl **Harry Humason**, který za druhé světové války sloužil jako střelec z lehkého kulometu u 5. pěší divize 3. armády generála Pattona. Se svou jednotkou se podílel na osvobození jižních Čech, konkrétně oblastí kolem Volar na Prachaticku. Do Evropy se vrátil loni po 80 letech, aby se jako čestný host zúčastnil plzeňských Slavností svobody. I v pokročilém věku zůstává Humason mimořádně společensky aktivní – provozuje vlastní internetový blog, kde sdílí své myšlenky o fungování společnosti, reformě vlády a ochraně planety.

„Jsem moc rád za příležitost tu být. V Evropě jsem byl už mnohokrát, ale o Plzni jsem dosud nevěděl, vzali mě sem moji přátelé,“ řekl **Howard Arnold Strauch**. Do americké armády narukoval v roce 1943 ještě před osmnáctými narozeninami. Původně dosáhl špičkových výsledků v celostátních testech a měl studovat na technické škole v rámci specializovaného armádního programu, ten byl ale zrušen a on přidělen k 86. pěší divizi „Blackhawk“. Divize prošla náročným výcvikem pro boj zblízka a obojživelná vylodění v Pacifiku. Kvůli rychlému postupu Němců během bitvy v Ardenách však byla Strauchova divize narychlo nasazena v Evropě. V dubnu 1945 osvobodila tábor nucených prací v Attendornu a na začátku května v Rakousku zajistila maďarské korunovační klenoty, které vojáci tajně odvezli, aby je uchránili před Němci a Sověty. Za službu v Evropě i následné nasazení na Filipínách získal řadu vojenských vyznamenání.